

**V WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP II – REJONOWY

10 stycznia 2024 r.

Godz. 10:00

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **30 punktów**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 15 stronach jest wydrukowanych 30 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Poprawną lub poprawne odpowiedzi i odpowiadającą jej literę wybierz i zaznacz w kółku, np.:
7. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
8. Rozwiązania zadań otwartych, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi.
9. Nie używaj korektora. Ewentualne pomyłki przekreślaj.
10. Nie używaj kalkulatora.
11. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich i brudnopisu. Brudnopis nie podlega sprawdzeniu.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–1)

Poniższe stwierdzenia dotyczą pasm górskich w Polsce. Oceń prawdziwość stwierdzeń.

1. Główne wypiętrzenie Karpat nastąpiło w orogenezie alpejskiej.
2. Góry Świętokrzyskie położone są na obszarze platformy paleozoicznej.
3. Spękania i uskoki w Sudetach przyczyniły się do powstania fałdów.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 2. (0–1)

W ukształtowaniu powierzchni Polski wyróżniono sześć pasów rzeźby terenu. W którym pasie krajobrazowym zobaczymy charakterystyczne elementy krajobrazu: mierzeje, wydmy i klify?

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. W pasie Pojezierzy.
- B. W pasie Pobrzeży.
- C. W pasie Nizin Środkowopolskich.
- D. W pasie Wyżyn.

Zadanie 3. (0–1)

Poniżej wymieniono czynniki, które mają wpływ na piętrowe rozmieszczenie roślinności w Tatrach. Oceń ich prawdziwość.

1. Temperatura powietrza wzrasta wraz z wysokością n.p.m.
2. Zmniejszają się opady atmosferyczne wraz z wysokością n.p.m.
3. Brak wiatrów w wyższych partiach gór.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 4. (0–1)

Spośród niżej wymienionych, wybierz i zaznacz nazwę obiektu położonego na Wyżynie Lubelskiej wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w Polsce.

- A. Rynek w Kazimierzu Dolnym.
- B. Stare Miasto w Zamościu.
- C. Kościół Pokoju w Świdnicy.
- D. Hala Stulecia.

Zadanie 5. (0–1)

Poniżej przedstawiono stwierdzenia dotyczące jezior przybrzeżnych. Oceń ich prawdziwość.

- 1. Są charakterystyczne dla wybrzeża wysokiego.
- 2. Ich powstawaniu sprzyjały prądy przybrzeżne.
- 3. Przykładami jezior przybrzeżnych są jeziora Jamno i Gardno.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 6. (0–1)

Poniżej przedstawiono stwierdzenia dotyczące przebiegu autostrad w Polsce. Oceń prawdziwość stwierdzeń.

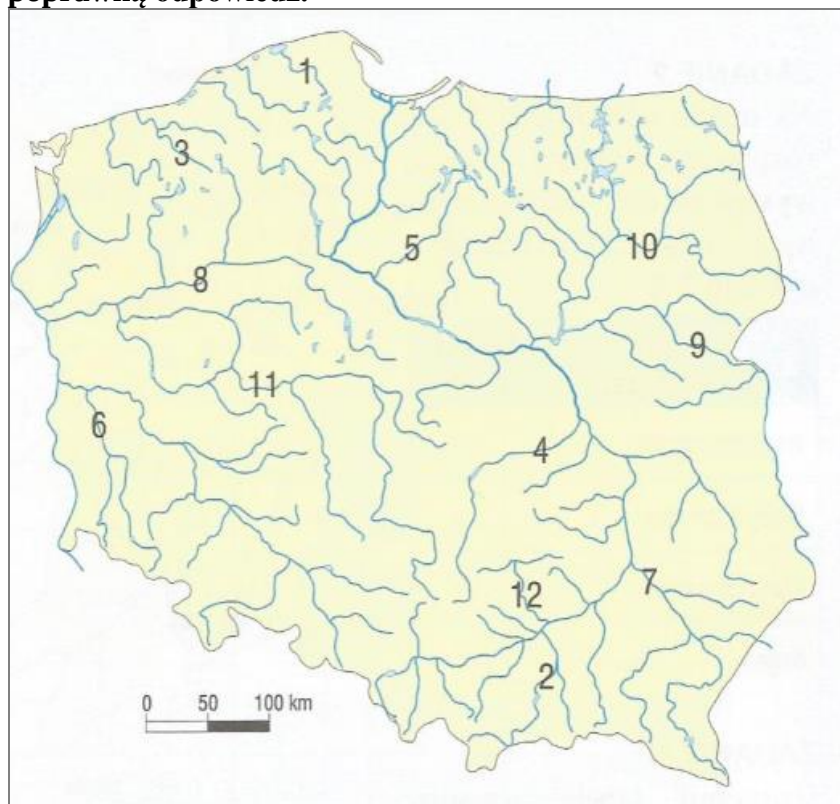
- 1. Autostrada A-1 łączy województwa: zachodnio-pomorskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie i śląskie.
- 2. Autostrady A-1 i A-2 przecinają się na obszarze województwa łódzkiego.
- 3. Z Wrocławia do Rzeszowa można dojechać autostradą A-4.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 7. (0–1)

Mapa konturowa Polski przedstawia systemy rzeczne Wisły i Odry. Korzystając z mapy konturowej rozpoznaj rzeki oznaczone za pomocą cyfr od 1 do 12, a następnie wybierz poprawną odpowiedź.

Źródło: E. Makos-Makarska „Ziemia i ludzie. Zeszyt pracy ucznia”, SOP Oświatowiec, Toruń 2012

Wybierz i zaznacz zestaw, w którym poprawnie wymieniono wszystkie rzeki.

- A. 4. Pilica, 9. Bug, 7. Dunajec, 10. Narew.
- B. 4. Pilica, 10. Narew, 11. Warta, 12. Nida.
- C. 2. Dunajec, 7. San, 9. Biebrza, 11. Warta,
- D. 1. Łeba, 6. Bóbr, 8. Noteć, 9. Narew.

Zadanie 8. (0–1)

Na podstawie opisu rozpoznaj planetę Układu Słonecznego.

„Jest drugą z najbardziej oddalonych od Słońca planetą. Obiega Słońce w ciągu 84 lat i składa się głównie z gazów: wodoru, helu i metanu. Jest jedną z mniejszych planet gazowych”

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Neptun
- B. Jowisz
- C. Merkury
- D. Uran

Zadanie 9. (0–1)

Wybierz i zaznacz punkt, w którym poprawnie wskazano czas obiegu planety wokół Słońca.

- A. Mars – czas obiegu wokół Słońca wynosi około ½ roku.
- B. Wenus – czas obiegu wokół Słońca wynosi około 2 lata.
- C. Neptun – czas obiegu wokół Słońca wynosi około 165 lat.
- D. Jowisz – czas obiegu wokół Słońca wynosi około 30 lat.

Zadanie 10. (0–1)

Poniżej przedstawiono atrakcje turystyczne Czech. Wybierz i zaznacz punkt, w którym popełniono błąd.

- A. Drewniany XV-wieczny kościół w Twardoszynie.
- B. Skalne miasto Adršpach.
- C. Złota Uliczka.
- D. Katedra św. Wita na Hradczanach.

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie.

Projektując wycieczkę na...

A	Litwę	uwzględnić następujące atrakcje turystyczne	1	Zamek w Trokach i zamek w Mirze oraz Puszcę Białowieską.
B	Białoruś		2	Ostrą Bramę, uzdrowisko w Druskienikach i Kłajpedę.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. A-1
- B. A-2
- C. B-1
- D. B-2

Zadanie 12. (0–1)

Do jednych z najważniejszych zwierząt gospodarskich w Polsce należy bydło. Chów bydła jest rozmieszczony nierównomiernie na obszarze naszego kraju. Wybierz i zaznacz punkt, w którym we wszystkich wymienionych regionach pogłowie bydła należy do największych w Polsce.

- A. Bieszczady, Nizina Śląska, Nizina Podlaska.
- B. Nizina Śląska, Nizina Wielkopolska, Pojezierze Suwalskie.
- C. Nizina Podlaska, Nizina Wielkopolska, Pojezierze Suwalskie.
- D. Wyżyna Lubelska, Nizina Śląska, Nizina Podlaska.

Zadanie 13. (0–1)

Nadrenia Westfalia jest regionem przemysłowym Niemiec. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń.

1. Dawniej na tym obszarze powstało Zagłębie Ruhry.
2. Region ten położony jest we wschodniej części Niemiec.
3. Zmiany w przemyśle w tym regionie polegały m.in. na zamykaniu kopalń i hut.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 14. (0–1)

Ukraina boryka się z wieloma problemami społeczno-gospodarczymi. Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń.

1. Od lat dziewięćdziesiątych XX wieku liczba ludności systematycznie maleje.
2. W związku z konfliktem z Rosją obniża się wielkość produkcji przemysłowej.
3. Konflikt z Rosją przyczynił się do wzrostu imigracji ludności w Ukrainie.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 15. (0–1)

Wybierz i zaznacz punkt, w którym poprawnie podano wartość rozciągłości południkowej Polski w km (w przybliżeniu) wiedząc, że 1° na południku wynosi około 111 km.

- A. 363,3 km
- B. 450,7 km
- C. 647,5 km
- D. 770,7 km

Zadanie 16. (0–1)

Na mapie konturowej przedstawiono podział administracyjny Polski.

Źródło: anna.manczyk.net, <https://tiny.pl/c28vs>

Wybierz i zaznacz zestaw, w którym poprawnie wymieniono nazwy stolic województw graniczących z Czechami i Słowacją.

- A. Rzeszów, Krosno, Kraków, Opole, Wrocław.
- B. Legnica, Opole, Katowice, Kraków, Rzeszów.
- C. Wrocław, Opole, Katowice, Kraków, Rzeszów
- D. Rzeszów, Kraków, Opole, Zielona Góra, Wrocław.

Zadanie 17. (0–1)

Na ukształtowanie powierzchni Polski duży wpływ miał lądolód, który pozostawił wiele form polodowcowych. Zapoznaj się z opisami wybranych form polodowcowych.

1. Te formy polodowcowe powstały w wyniku akumulacji materiału. Obecnie należą do najwyższych wzniesień w Pasie Pojezierzy.
2. Głazy te zostały przyniesione przez lądolód ze Skandynawii.
3. Rozległe równiny zbudowane ze żwirów oraz piasków naniesionych przez wody roztopowe, powstawały głównie przed czołem lądolodu.

Wybierz i zaznacz punkt, w którym poprawnie przyporządkowano wszystkie nazwy form polodowcowych do ich opisu.

- A. 1. Morena denna, 2. sandry, 3. morena czołowa.
- B. 1. Morena czołowa, 2. eratyki, 3. sandry.
- C. 1. Morena czołowa, 2. pradolina, 3. morena denna.
- D. 1. Sandry, 2. eratyki, 3. pradolina.

Zadanie 18. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących napływu mas powietrza nad Polskę i ich wpływu na warunki pogodowe.

1. Masy powietrza polarno-morskiego w zimie przynoszą ocieplenie i opady deszczu ze śniegiem oraz odwilż.
2. W zimie masy powietrza polarno-kontynentalnego przynoszą mroźną i słoneczną pogodę.
3. Masy powietrza arktycznego wiosną powodują przymrozki i majowe ochłodzenie.

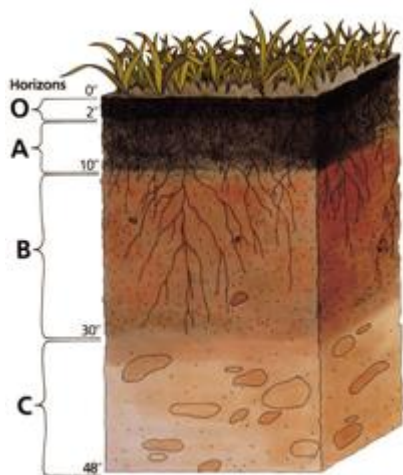
Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 19. (0–1)

Na podstawie opisu i zdjęcia profilu glebowego wybierz oraz zaznacz rodzaj gleby.

„Jest to gleba powszechnie występująca w Polsce. Czynnikiem glebotwórczym jest glina. Jest średniej żyzności”

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/>

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Bielicza
- B. Czarnoziem
- C. Brunatna
- D. Górską

Zadanie 20. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących upraw w Polsce.

1. Pszenica ma bardzo duże wymagania glebowe i klimatyczne, dlatego jej bardzo duże zasiewy występują w województwie lubelskim.
2. Ziemniaki uprawiane są na glebach słabszych i dlatego głównym obszarem upraw są Żuławy Wiślane.
3. Rzepak jest podstawową rośliną oleistą uprawianą w Polsce.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 21. (0–1)

Poniżej przedstawiono stwierdzenia dotyczące negatywnych skutków rozwoju przemysłu na Wyżynie Śląskiej. Oceń prawdziwość tych stwierdzeń.

1. Występują tu hałdy usypywane z odpadów górniczych.
2. W wyniku działalności górniczej występują szkody w postaci pęknięć ścian i nawierzchni ulic.
3. Tereny rekreacyjne powstały na byłych terenach górniczych.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 22. (0–1)

Poniżej podano stwierdzenia dotyczące handlu zagranicznego Polski (2021 r.). Oceń ich prawdziwość.

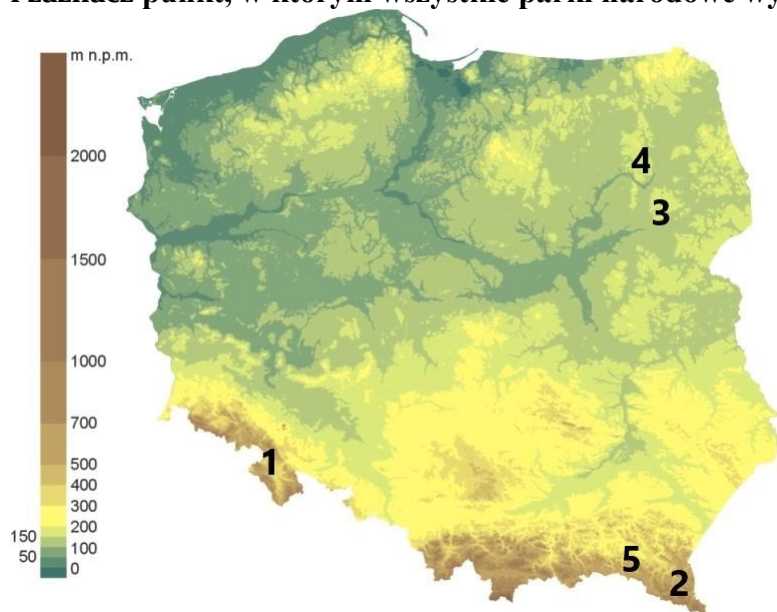
1. Największy udział w imporcie mają Niemcy i Chiny.
2. Do najważniejszych polskich artykułów eksportowych należą: części i akcesoria samochodowe, sprzęt RTV (np. telewizory) i AGD (np. pralki).
3. Głównym partnerem handlowym Polski są Niemcy.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 23. (0–1)

Na poniższej mapie Polski zaznaczono, za pomocą cyfr od 1 do 5, parki narodowe. Wybierz i zaznacz punkt, w którym wszystkie parki narodowe wymieniono we właściwej kolejności.

Opracowanie własne na podstawie: Aotearoa at pl.wikipedia [online]. [dostęp 20.11.2019 r.] Dostępny w Internecie: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Poland-hipsometric_map.jpg

- A. 1. Park Narodowy Gór Stołowych, 2. Bieszczadzki Park Narodowy, 3. Narwiański Park Narodowy, 4. Biebrzański Park Narodowy, 5. Magurski Park Narodowy.
- B. 1. Bieszczadzki Park Narodowy, 2. Park Narodowy Gór Stołowych, 3. Narwiański Park Narodowy, 4. Biebrzański Park Narodowy, 5. Magurski Park Narodowy.
- C. 1. Magurski Park Narodowy, 2. Park Narodowy Gór Stołowych, 3. Biebrzański Park Narodowy, 4. Narwiański Park Narodowy, 5. Bieszczadzki Park Narodowy.
- D. 1. Park Narodowy Gór Stołowych, 2. Bieszczadzki Park Narodowy, 3. Biebrzański Park Narodowy, 4. Narwiański Park Narodowy, 5. Magurski Park Narodowy.

Zadanie 24. (0–1)

Poniżej przedstawiono wybrane parki narodowe w Polsce z charakterystycznymi składnikami krajobrazu, które podlegają ochronie na ich obszarze. Wybierz i zaznacz park narodowy, w którym poprawnie przyporządkowano chroniony składnik krajobrazu.

- A. Drawieński Park Narodowy – ruchome wydmy.
- B. Wielkopolski Park Narodowy – rzeźba gór piaskowcowych z formami skalnymi.
- C. Park Narodowy „Ujście Warty” – mokradła.
- D. Świętokrzyski Park Narodowy – wapienne ostańce.
- E. Wigierski Park Narodowy – jeziora deltowe.

Zadanie 25. (0–1)

Poniżej podano przyczyny degradacji wód Morza Bałtyckiego. Wybierz i zaznacz punkt, w którym popełniono błąd.

- A. Odprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych do rzek uchodzących do morza.
- B. Wycieki ropy naftowej z platform wiertniczych.
- C. Odpady zrzucane ze statków i promów pływających.
- D. Niski poziom zasolenia wód morskich.
- E. Wraki okrętów na dnie zawierające substancje chemiczne.

Zadanie 26. (0–1)

Na fotografiach oznaczonych cyframi od 1 do 4 przedstawiono główne atrakcje turystyczne w województwie świętokrzyskim.

Źródło: <https://www.swietokrzyskie.pro/>

Wybierz i zaznacz zestaw, który zawiera nazwy miejscowości wymienione we właściwej kolejności, w których znajdują się atrakcje turystyczne przedstawione na fotografiach.

- A. 1. Kielce, 2. Sandomierz, 3. Piotrkowice, 4. Wiślica.
- B. 1. Busko-Zdrój, 2. Opatów, 3. Pińczów, 4. Końskie.
- C. 1. Kielce, 2. Opatów, 3. Pińczów, 4. Sandomierz.
- D. 1. Busko-Zdrój, 2. Sandomierz, 3. Piotrkowice, 4. Końskie.

Zadanie 27. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących walorów turystycznych województwa świętokrzyskiego.

1. W Skarżysku-Kamiennej można zwiedzić muzeum „Orła Białego” i replikę „Ostrej Bramy”.
2. W Świętej Katarzynie wielkim zainteresowaniem zwiedzających cieszy się Zespół Klasztorny Bernardynek i Muzeum Hutnictwa.
3. Zespół Klasztorny Dominikanów, barokowa kolegiata i synagoga to znane obiekty Klimontowa.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 1.
- B. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 2.
- C. Prawdziwe jest tylko stwierdzenie 3.
- D. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- E. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- F. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- G. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- H. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 28. (0–1)

Tabela zawiera wartości współczynnika przyrostu naturalnego oraz współczynnika salda migracji w 2020 r. Zapoznaj się z danymi i wykonaj polecenie.

Województwo	Współczynnik przyrostu naturalnego (‰)	Współczynnik salda migracji (‰)
Pomorskie	- 0,5	1,7
Dolnośląskie	- 4,1	1,3
Mazowieckie	- 2,0	2,2

Wybierz i zaznacz województwo, w którym występuje najwyższy współczynnik przyrostu rzeczywistego.

- A. Pomorskie
- B. Dolnośląskie
- C. Mazowieckie

Zadanie 29. (0–1)

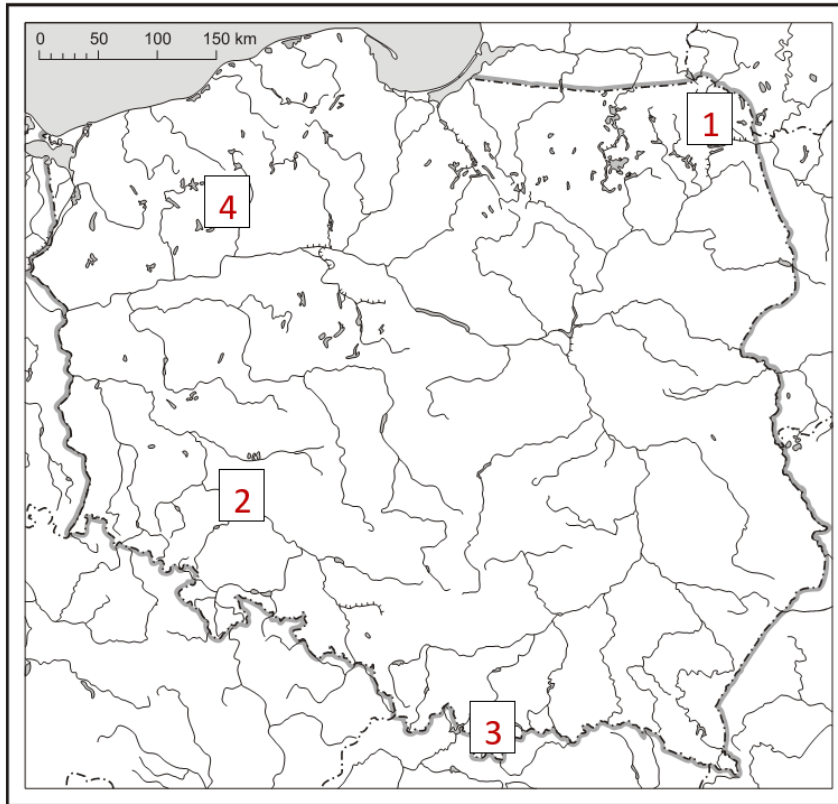
Transport odgrywa ważną rolę w przewozach ładunków i pasażerów. Wybierz i zaznacz rodzaj transportu, który w 2021 r. miał największy udział w przewozach ładunków w Polsce.

- A. Transport kolejowy.
- B. Transport samochodowy.
- C. Transport lotniczy.
- D. Transport wodny.

Zadanie 30. (0–1)

Na mapie Polski, za pomocą cyfr od 1 do 4, oznaczono regiony fizycznogeograficzne. Zapoznaj się z opisem jednego z nich.

Na obszarze tego regionu występują czarne ziemie. Roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm. Okres wegetacyjny trwa około 225 dni.

Źródło: anna.manczyk.net, <https://tiny.pl/c28vb>

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Opis dotyczy obszaru oznaczonego cyfrą 1.
- B. Opis dotyczy obszaru oznaczonego cyfrą 2.
- C. Opis dotyczy obszaru oznaczonego cyfrą 3.
- D. Opis dotyczy obszaru oznaczonego cyfrą 4.

Brudnopis (nie podlega sprawdzeniu)

